

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ
«МЕХАНІК-ВОДІЙ ГУСЕНИЧНОЇ РОЗВІДУВАЛЬНОЇ МАШИНИ»

Затверджено

Розроблено Командуванням Сухопутних
військ Збройних Сил України, ЄДРПОУ
22991037

Професійний стандарт розроблено та
затверджено згідно з вимогами статті 4²
Кодексу законів про працю України на
підставі:

- висновку Національного агентства кваліфікацій, схваленого рішенням Агентства №____ від _____.2025 (відповідно до протоколу засідання Агентства №_____ від 30.12.2025) про дотримання під час проєкту професійного стандарту вимог порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 року №373

висновку Профспілки працівників Збройних Сил України щодо погодження проєктів професійних стандартів “Механік-водій гусеничної розвідувальної машини.

- ”, від _____.2025 №_____.

2025 р.

I. Назва професійного стандарту

Механік-водій гусеничної розвідувальної машини.

II. Загальні відомості про професійний стандарт**1. Мета діяльності за професією**

Керування гусеничної розвідувальної машини для виконання завдань в різних умовах бойових дій.

2. Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності» (за потреби)

Секція О	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Розділ 84	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Група 84.2	Надання державних послуг суспільству в цілому
				Клас 84.22	Діяльність у сфері оборони

3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»

Механік – водій (бойових машин, бронетранспортерів тощо на гусеничній базі), код – 0370.5.

4. Узагальнена назва професії (за потреби)

Механік-водій гусеничної розвідувальної машини.

5. Назви типових посад (за потреби)

Механік-водій гусеничної розвідувальної машини.

6. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Механік-водій 3 класу.

7. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи

Документ, що підтверджує професійну кваліфікацію: «Механік-водій гусеничної розвідувальної машини» «Сертифікат»

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток**1. Здобуття професійної кваліфікації (назва професійної та/або**

часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій)

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій (умови допуску)
Механік-водій гусеничної розвідувальної машини.	Навчальні центри Збройних Сил України за програмами фахової підготовки механіків водіїв гусеничних машин. Проходження військової служби без вимог до строку служби

2. Професійний розвиток:

1) з присвоєнням наступної професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій).

Не передбачено професійним стандартом.

2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації: для вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації, у тому числі шляхом набуття нових/додаткових навичок/компетентностей:

Передбачено в межах бойової та спеціальної підготовки;

для підтвердження наявної професійної кваліфікації.

Не передбачено.

IV. Аббревіатури, скорочення (за потреби)

НПА – нормативно правові акти;

ЗСУ – Збройні Сили України;

ТТХ – тактико-технічні характеристики;

УСК-2000 – Державна геодезична диференційна система координат;

БК – боєкомплект;

ГРМ – гусенична розвідувальна машина;

ТО – технічне обслуговування.

КВБМ СВ-99 курс водіння бойових машин Сухопутних військ Збройних сил України.

V. Опис трудових функцій

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
А. Технічне обслуговування	А1. Загальна будова бойової машини.	А1.УН1. Основні конструктивні елементи машини та їх призначення, склад і призначення основних агрегатів та механізмів, основні показники технічного стану та ознаки несправностей.	А1.УН1. Уміти виявляти несправності та усувати їх	А1.К1. Порядок обміну інформацією щодо технічного стану машини	А1.В1. Дотримуватись заходів безпеки при роботі на техніці
	А2. Силова установка та її обслуговування.	А2.УН1 Знати як перевіряти заправку машини паливом, маслом, охолоджувальною рідиною.	А2.УН1 Вміти “Перевіряти заправку машини паливом, маслом, охолоджувальною рідиною”.	А2.К2. Порядок обміну інформацією щодо технічного стану силової установки.	А2.В2 Дотримуватись заходів безпеки при роботі на техніці
		А2.УН4. Знати як готувати до пуску і запускати підігрівач”.	А2.УН4. Уміти готувати до пуску і запускати підігрівач	А2.К4. Доповідь командира машини про виконання даних робіт	А2.В4.Дотримувати сь заходів безпеки при виконанні робіт
		А2.УН5. Знати як запускати двигун.	А2.УН5. Уміти запускати двигун.	А2.К5. Доповідь командира машини про	А2.В5.Дотримувати сь заходів безпеки при виконанні робіт

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	A3. Трансмсія та її обслуговування.	A3.УН1. Знати як перевіряти рівень масла в системі, заправляти та зливати масло з системи. Проводити регулювання головного фрикціону.	A3.УН1. Вміти перевіряти рівень, заправляти та зливати масло з системи. Проводити регулювання головного фрикціону.	виконання даних робіт A3.К1. Доповідь командиру машини про виконання даних робіт	A3.В1. Дотримуватись заходів безпеки при виконанні робіт та обслуговуванні
	A4. Ходова частина та її обслуговування.	A4.УН1 Порядок проведення технічного обслуговування трансмісії, як виконувати заміну трака та натягувати гусеничну стрічку.	A4.УН1 Виконувати регулювання, змащування та інші операції, проводити заміну трака та натягувати гусеничну стрічку.	A4.К1. Доповідь командиру машини про виконання даних робіт	A.В1. Дотримуватись заходів безпеки при виконанні робіт та обслуговуванні
	A5. Електрообладнання та його обслуговування.	A5.УН1. Ознаки несправностей електричних систем та порядок їх усунення.	A5.УН1. Здійснювати перевірку працездатності електричних систем та приладів, виконувати регламентні роботи	A5.К1. Доповідь командиру машини про виконання даних робіт	A5.В1. Дотримуватись заходів безпеки при виконанні робіт та обслуговуванні.

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	A6. Спеціальне обладнання та його обслуговування. A7. Основи експлуатації бойової машини	A6.УН1. Знати як обслуговувати та застосовувати систему колективного захисту, системи димопуску та пожежогасіння. A7.УН1. Принципи та правила експлуатації в умовах ведення бойових дій в літніх та зимових умовах та заходи щодо захисту від вогневого впливу противника, підтримання	з обслуговування електрообладнання, виявляти та усувати несправності електрообладнання. A6.УН1. Вміти обслуговувати, здійснювати перевірку працездатності та застосовувати систему колективного захисту, системи димопуску та пожежогасіння. A7.УН1. Готувати та експлуатувати в умовах ведення бойових дій в літніх та зимових умовах вживати заходи щодо захисту від вогневого впливу противника,	A6.К1. Доповідь командирів машини про виконання даних робіт A7.К1. передавати та приймати команди під час експлуатації, в умовах ведення бойових дій підтримувати зв'язок з	A6.В1. Дотримуватись заходів безпеки при виконанні робіт та обслуговуванні. A7.В1. Дотримуватись заходів безпеки при виконанні робіт та обслуговуванні РМП

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		готовності до негайного застосування.	підтримувати готовність до негайного застосування.	командиром машини та екіпажем.	
		A7.УН2. Порядок виконання робіт із підготовки машини до руху на плаву та на суші після подолання водних перешкод	A7.УН2. Виконувати роботи із підготовки машини до руху на плаву та на суші після подолання водних перешкод.	A7.К2. Доповідь командира машини про виконання даних робіт	A7.В2. Дотримуватись заходів безпеки при виконанні робіт та обслуговуванні.
	A8. Технічне обслуговування бойової машини	A8.УН1 Порядок організації та етапи технічного обслуговування бойової машини, вимоги нормативних документів та інструкцій з ТО.	A8.УН1. здійснювати підготовку машини до технічного обслуговування, проводити огляд та перевірку технічного стану, виконувати роботи з ТО відповідно до регламенту.	A8.К1. Доповідь командира машини про виконання даних робіт	A8.В1. Дотримуватись заходів безпеки при виконанні робіт
	A9. Виконання практичних робіт	A9.УН1. Методику виконання практичних	A9.УН1. Виконувати практичні завдання і	A9.К2. Доповідь командира	A9.В1. Дотримуватись заходів безпеки

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	та нормативів	вправ, нормативів і контрольних завдань, правила безпеки під час практичних робіт та нормативів з технічного обслуговування.	нормативи з ТО у встановлений час і з належною якістю, користуватись інструкціями, технічною документацією та картами обслуговування, готувати машину до експлуатації та після ТО.	машини щодо плану і результатів технічного обслуговування.	при виконанні робіт та обслуговуванні
		A9.УН2. Проводити контрольний огляд, зняття та встановлення акумуляторних батарей, перевірку заправлення машини паливом, мастилом, охолоджувальною рідиною, особливості підготовки до пуску і пуск підігрівача та двигуна, особливості розбирання і збирання відцентрованого масло очисника, особливості перевірки і натягнення	A9.УН2. проводити контрольний огляд, зняття та встановлення акумуляторних батарей, проводити перевірку заправлення машини паливом, мастилом, охолоджувальною рідиною, підготовку до пуску і пуск підігрівача та двигуна, обслуговування відцентрованого	A9.К2. Доповідь командиру машини щодо плану і результатів технічного обслуговування	A9.В2. Дотримуватись заходів безпеки при виконанні робіт та обслуговуванні.

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
		гусеничної стрічки, методику та особливості, перевірку наявності кришок, люків, пробок в корпусі машини і їх ущільнень та затяжка при підготовці машини до подолання водної перешкоди, особливості заміни трака.	масло очисника, перевірку та натягнення гусеничної стрічки, перевіряти наявність кришок, люків, пробок в корпусі машини і їх ущільнень та затягнення при підготовці машини до подолання водної перешкоди, проводити заміну трака.		A9.B1. Дотримуватись заходів безпеки при виконанні робіт та обслуговуванні РМ
Предмети та засоби праці: Статути ЗСУ, інші НПА які регламентують обов'язки					
Б. Водіння	Б1. Основи руху та правила водіння	Б1.31. Правила дорожнього руху, вимоги безпеки при керуванні, сигнали регулювання та правила взаємодії в колоні та в бойових порядках;	Б1.УН1. Впевнено керувати машиною на різних швидкостях і типах місцевості, вміло реагувати на відмови чи несправності під час руху, вживати заходів для запобігання аварійним ситуаціям.	Б1.К1. Виконувати команди командира екіпажу під час водіння.	Б1.В1. Дотримуватись заходів безпеки під час водіння.

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	Б2.Основи водіння	Б2.32. Призначення та будову органів керування і контрольно-вимірювальних приладів, принципи роботи трансмісії, ходової частини та систем керування рухом, основи техніки водіння (розгін, гальмування, перемикання передач, розворот, тощо), вплив рельєфу та стану ґрунту на прохідність машини, правила безпеки під час керування.	Б2.УН1. Правильно запускати і зупиняти машину перед початком/після завершення руху, рушати з місця, плавно набирати та знижувати швидкість, перемикаючи передачі без ривків і пробуксовки, виконувати повороти та розвороти на різних ділянках місцевості, зупиняти машину з використанням робочого і стоянкового гальм, підтримувати задану траєкторію та швидкість руху, своєчасно реагувати на показники приладів під час руху.	Б2.К1. Доповісти про готовність до виконання завдань	Б1.В1. Дотримуватись заходів безпеки виконані вправ з водіння на техніці
	Б3. Техніка подолання природних	Б3.31. Відпрацювання питань подолання підйомів та спусків на	Б3.УН1. Уміти долати підйоми та спуски на нижчих пере-	Б3.К1. Доповісти про готовність до	Б3.В1,2,3. Дотримуватись заходів безпеки

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	перешкод	нижчих передачах зі зміною швидкості руху по елементах, подолання косогуру із зупинкою біля обмежувачів зі знаком STOP, навчання зупинки на техніці у вказаному місці і поворотів між стовпами. Набуття навичок керування машиною під час руху по бездоріжжю взимку по сніжній ціліні.	дачах зі зміною швидкості руху по елементах, долати косогури із зупинками під гору, зупиняти техніку у вказаному місці і повертати між стовпами. Набуття навичок керування машиною під час руху по бездоріжжю взимку по сніжній ціліні.	виконання завдань, виконувати усні команди, сигнали та інструкції командира.	підчас виконання водіння.
	Б4. Водіння по обмежених проходах	Б4.31. Допустимі габарити машини та мінімальні відстані для проходу, основні ризики (застрягання, пошкодження ходової частини, контакт з перешкодами)	Б4.УН1. Утримувати машину в межах заданого коридору, користуватися допоміжними приладами для контролю положення машини, виконувати плавні маневри в обмеженому просторі.	Б4.К1. Виконувати команди та умовні сигнали командира, взаємодіяти з регулювальниками, що позначають проходи.	Б4.В1. Дотримуватись заходів безпеки під час водіння.

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	Б5. Водіння в місті	Б5.31. Особливості руху гусеничної машини в міських умовах, правила дорожнього руху, що діють у населених пунктах;	Б5.УН1. Керувати машиною з урахуванням щільності руху, обмежень простору та безпеки оточення.	Б5.К1. Виконувати команди командира екіпажу та сигналів регулювальника	Б5.В1. Дотримуватись заходів безпеки під час водіння.
	Б6. Водіння в складних умовах місцевості	Б6.31. Особливості руху у складних умовах місцевості (болота, лісисті ділянки, піски, гірські перевали, сніг, броди), вплив погодних умов на прохідність та керованість машини.	Б6.УН1. Долати природні перешкоди (підйоми, спуски, броди, болота, піски) з мінімальним ризиком для машини та екіпажу, використовувати спеціальні режими керування та підготовки машини для складних ділянок.	Б6.К1. Виконувати команди командира екіпажу та сигнали регулювальників під час руху у складних умовах.	Б6.В1. Дотримуватись заходів безпеки під час водіння.
	Б7. Водіння в колоні	Б7.31. Порядок організації та особливості руху колони військової техніки в різних умовах місцевості та в	Б7.УН1. Підтримувати встановлену швидкість та дистанцію між машинами,	Б7.К1. виконувати розпорядження командира екіпажу щодо зміни	Б7.В1. Дотримуватись заходів безпеки під час водіння.

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	Б8. Техніка подолання водних перешкод	різний час доби Б8.31. Типи водних перешкод та їхні характеристики, що впливають на подолання, конструкцію та принцип дії обладнання для подолання водних перешкод, особливості керування машиною на плаву, при вході у воду, під час руху та виходу на берег, заходи безпеки при подоланні водних перешкод.	здійснювати розвороти та зміни смуг руху у складі колони. Б8.УН1 Готувати бойову машину до подолання водної перешкоди, визначати придатність ділянки місцевості для входу та виходу з водної перешкоди, вміло керувати машиною під час подолання водних перешкод з дотриманням встановлених мір безпеки.	швидкості або маршруту. Б8.К1. Виконувати команди, сигнали управління та доповідати про готовність до руху, виявлені несправності або аварійні ситуації.	Б8.В1. Дотримуватись заходів безпеки під час водіння.
	Б9. Повністю використовувати бойові та технічні	Б9.31. Бойове призначення та тактичні можливості гусеничної	Б9.УН1. Готувати машину та озброєння до бойового	Б9.К1. Своєчасно та чітко доповідати	Б9.В1. Робити все можливе для збереження життя та здоров'я

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
	можливості бойових машин у бою.	розвідувальної машини, основи тактики застосування розвідувальних гусеничних машин у різних видах бою, принцип дії, особливості застосування бойових систем машини та їхні технічні характеристики.	застосування, виконувати маневри та займати положення для стрільби, застосовувати заходи щодо підвищення живучості та зниження уразливості.	командиру машини про готовність, виявлені цілі, відмови техніки та пропозиції щодо застосування вогню.	екіпажу, виконання бойового завдання та збереження техніки

VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями (за потреби)

Трудові функції (умовні позначення)	Назва професійної кваліфікації (повна/часткова)	
	Механік-водій РМ	
	Повна	
А		
Б		
В		
Г		
І		

VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

- 1. Повне найменування розробника професійного стандарту**
Командування Сухопутних військ Збройних Сил України.
- 2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт**
Наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від _____.2025 № ____.
- 3. Реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проєкту професійного стандарту**
Висновок Національного агентства кваліфікацій до проєкту професійного стандарту “Механік-водій гусеничної розвідувальної машини” від _____.2025, схвалений рішенням Агентства від _____.2025 № ____ (відповідно до протоколу засідання Агентства від _____.2025 № ____).
- 4. Реквізити висновку репрезентативних всеукраїнських об'єднань професійних спілок на галузевому рівні про погодження проєкту професійного стандарту**
Висновок професійної спілки працівників Збройних Сил України щодо погодження проєкту професійного стандарту “Механік-водій гусеничної розвідувальної машини” від _____.2025 № ____.

VIII. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

- IX. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту**
Березень 2029 року.